

2. Національний інститут стратегічних досліджень. «Огляд інструментів підтримки бізнесу в період воєнного стану в Україні». URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymkybiznesu-v-period-voennoho-stanu-v-3>.
3. Підприємництво: сучасні виклики, тренди та трансформації: моногр. /за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Гринько. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2023. 568 с.
4. Прохоров А. Незламний бізнес Вільної країни: яким 2023 рік буде для підприємців і тих, хто хоче ними стати. URL: <https://progroshi.news/news/biznes/nezlamniy-biznesvilnoji-krajini-yakim-2023-rik-bude-dlya-pidpriyemciv-i-tih-hto-hochenimi-stati-3687.html>
5. Sardak S., Britchenko I., Vazov R., Krupskyi O. P. Life cycle: formation, structure, management. *Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania)*. 2021. Vol. 30. №. 6. P. 126-142.

Милащенко В. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В останні роки у світі активізувалися процеси цифрової трансформації, зокрема посилилось впровадження цифрових технологій в економіку та управління. Цифрова трансформація здійснюється на основі цифрових даних з використанням цифрових технологій. Цифрова трансформація процесів призводить до якісно нового рівня розвитку сучасної підприємницької діяльності, а також її інтенсивного розвитку за рахунок накопичення великих обсягів даних про клієнтів та їх різноманітні потреби тощо. Відповідно, держава, суб'єкти підприємництва та споживачі отримують доступ до даних у реальному часі.

Використовуючи накопичені дані, органи управління та підприємці можуть розробляти та змінювати відповідні управлінські впливи, рішення та цінності (товари, послуги) в реальному часі, приймаючи більш виважені, передбачувані та точні рішення з урахуванням мінливих потреб.

Цифрова трансформація є не лише наслідком розвитку цифрових технологій, а й продовженням численних перетворень, що відбувалися у світовій економіці, починаючи з 1960-1980-х років під впливом автоматизації, інформатизації, інтелектуалізації та інших процесів. Зміни постійно відбуваються і ніколи не закінчуються, але деякі з них можуть прискорюватись в окремі періоди внаслідок впливу різних явищ. Так, наприклад, пандемія COVID-19 значно прискорила та

активізувала багато процесів цифрової трансформації. Слід зазначити, що цифрова трансформація неможлива без застосування цифрових технологій. У цьому контексті цифрова трансформація багато в чому залежить від наявності у суб'єктів цифрових можливостей. Для здійснення цифрових перетворень необхідно реалізувати безліч нагальних рішень у вигляді проєктів, здійснювати розробку цифрових рішень, управляти процесами тощо. Таким чином, все це спрямоване на отримання дієвої можливості управління на основі даних з використанням сучасних цифрових технологій. Цифрові технології потрібні для того, щоб дані стали корисними для керування.

Згідно з дослідженням McKinsey Global Institute, застосування цифрових технологій дозволяє підвищити продуктивність підприємств на 45-55%, а також скоротити терміни виходу продукту на ринок на 20-50%. Слід зазначити, що цифрові технології більше відбивають сучасні тенденції роботи з даними, водночас нерозривно пов'язані з інформаційними технологіями. Інформаційні технології є сукупністю методів, засобів і процесів перетворення інформації, які знайшли широке застосування на практиці. Інформаційні технології включають геоінформаційні, телекомунікаційні, мультимедіа та ін. Існує безліч класифікацій інформаційних технологій, наприклад технології роботи з даними, текстом, знанням, графікою та ін. Інформаційні технології також можуть бути класифіковані залежно від сфери застосування, стадій життєвого циклу, ступеня інтелектуалізації тощо.

Сьогодні неможливо собі уявити підприємницькі структури, які б не використовували ті чи інші програмні засоби інформаційних технологій, починаючи від офісних програм і закінчуючи інформаційними системами. У цьому сенсі залежність підприємницької діяльності від інформаційних технологій дедалі більше зростає. В останні роки зростає роль цифрових технологій (технологій штучного інтелекту, Інтернету речей, великих даних, блокчейну та ін.).

Перелік технологій, залежно від рейтингів, може змінюватися. Виходячи з цього, «не можна однозначно сказати чи спрогнозувати, які з перерахованих цифрових технологій вплинуть на розвиток підприємництва та економіки». В останні роки мейнстримом є використання штучних інтелектуальних систем (або штучного інтелекту) та методу їх навчання на основі статистичних

моделей та логічних операцій (або машинного навчання). До пріоритетних тенденцій цього процесу можна віднести «технологію NLP (Natural Language Processing), що дозволяє комп'ютерним системам розуміти, аналізувати та здійснювати ряд дій за допомогою інформації природною мовою. Тому не дивно, що такий перспективний напрямок беруть на озброєння відомі міжнародні IT-компанії та широко впроваджують проривні ідеї саме у зазначеній сфері.

У розвинених країнах технології штучного інтелекту та машинного навчання досить широко використовуються в багатьох галузях економіки (промисловості, сільського господарства тощо) для вирішення різноманітних завдань. У діяльності підприємницьких структур, наприклад, у сфері торгівлі вони застосовуються для прогнозування величини попиту, у банківській сфері – з метою оцінювання ризиків, у сфері послуг – на навчання голосових помічників для контактних центрів, у медицині – для діагностики тощо. Проте слід зазначити, що їх впровадження пов'язане з необхідністю залучення інвестицій у обчислювальні потужності та загалом у розвиток цифрової інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В., Андросова І.О. Проблеми та перспективи розвитку металургійної галузі в Україні. *Проблеми економіки*. 2019. № 2. С. 147-152.
2. Гринько Т.В., Савченко К.С. Науково-методичні підходи до оцінки кадрового потенціалу медичного закладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. Острог: НаУОА, 2017. № 7 (35). С. 23-27.
3. Гринько Т., Гвініашвілі Т., Каліберда М.С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*, 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>
4. Котелевець Д.О. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 5. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-03-01>
5. Hvinashvili, T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Економічний простір*. 2021. № 172. С. 23-28.
6. Grynko T., Hvinashvili T., Filippova V. Change management in business structures under the conditions of digitalization. *Ефективна економіка*. 2023. № 5. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.22>.